OU ISRAEL CENTRE. JERUSALEM.

"GREAT JEWISH THINKERS"

RABBI DR. ALAN AVRAHAM KIMCHE

RABBI YISRAEL (LIPKIN) SALANTER (1810-1883)

SALANT - VILNA - KOVNO - BERLIN - KONIGSBERG THE 19th CENTURY MUSSAR MOVEMENT

MISHNA AVOT. CH.3

TWO VIEWS OF HUMAN NATURE

עָקְבִיִא בָן מהָללְאֵל אוֹמֵר, הִסְתַּכֵּל בִּשְׁלשָׁה דְבָרִים וְאִי אַתָּה בָּא לִידֵי עֲבֵרָה. דַּע מֵאַיִן בָּאתָ, וּלְאָן אַתָּה הוֹלֵךְ, וְלִפְנֵי מִי אַתָּה עָתִיד לְתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן. מֵאַיִן בָּאתָ, מִטִּפָּה סְרוּחָה, וּלְאָן אַתָּה הוֹלֵךְ, לִמְקוֹם עָפָר רְמָּה וְתוֹלֵעָה. וְלִפְנֵי מִי אַתָּה עָתִיד לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן, לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא:

רבּי עַקיבָא אוֹמַר, חָבִיב אָדָם שֶׁנְּבְרָא בְצֶלֶם. חָבָּה יְתֵרָה נוֹדַעַת לוֹ שֶׁנְּבְרָא בְצֶלֶם. חָבָּי יְתֵרָה נוֹדַעַת לוֹ שֶׁנִּבְרָא בְצֶלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם. חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל שֶׁנְּקְרְאוּ בָנִים לַמָּקוֹם, חָבָּה יְתֵרָה נוֹדַעַת לָהֶם שֶׁנִּקְרְאוּ בָנִים לַמָּקוֹם, שֶׁנָּאֱמַר (דברים יד) בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם. חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל שֶׁנְּתַן לָהֶם כְּלִי שֶׁנָּאֱמַר (דברים יד) בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם. חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל שֶׁנְּתַן לָהֶם כְּלִי חָמְדָּה שֶׁבּוֹ נִבְרָא הָעוֹלָם, חֶמְדָּה. חָבָּה יְתֵרָה נוֹדַעַת לָהֶם שֶׁנְּתַּן לָהֶם כְּלִי חָמְדָּה שֶׁבּוֹ נִבְרָא הָעוֹלָם, שֶׁנָּאֶמֵר (משלי ד) כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם, תּוֹרָתִי אֵל תַּעֲזֹבוּ:

TEHILLIM CH.4

:רְגְזוּ וְאַל־תָּׁהֶטָאוּ אִמְרַוּ בֻּלְבַבְּכֶם עַל־מִשְׁכַּבְּכֶּם וְדִּמוּ סֶלָה Tremble, and sin no more; ponder it on your bed, and be silent

TALMUD BAVLI 5a

ָאָמַר רַבִּי לֵוִי בַּר חָמָא, אָמַר רַבִּי שִּׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ: לְעוֹלָם יַרְגִּיז אָדָם יֵצֶר טוֹב

- עַל יֱצֶר הָרַע, שֶׁנֶּאֱמַר: ״רָגִזוּ וְאַל תֶּחֱטָאוּ״ אָם נִצְּחוֹ מוּטָב, וְאָם לָאו עַל יֱצֶר הָרַע, שֶׁנֶּאֱמַר: ״רָגִזוּ וְאַל תֶּחֱטָאוּ״ אָם נִצְּחוֹ
- _ יַעְסוֹק בַּתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר: ״אָמְרוּ בָּלְבַבְכֶם״. אָם נִצְחוֹ מוּטָב, וְאָם לָאו יַעַסוֹק בַּתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר: ״אָמְרוּ בָלְבַבְכֶם״.
- יִקְרָא קְרִיאַת שְׁמַע, שֶׁנֶּאֶמַר: ״עַל מִשְׁכַּבְכֶם״. אִם נִצְּחוֹ מוּטָב, וְאִם לָאוּ יִזְכּוֹר לוֹ יוֹם הַמִּיתָה, שֶׁנֶּאֱמַר: ״וְדֹמּוּ סֶלָה״.

Rabbi Levi bar Ḥama said that Rabbi Shimon ben Lakish said: One should always incite his good inclination against his evil inclination, i.e., that one must constantly struggle so that his evil inclination does not lead him to transgression, as it is stated: "Tremble, and do not sin."

If one succeeds and subdues his evil inclination, excellent, but if he does not succeed in subduing it, he should study Torah, as alluded to in the verse: "Say to your heart."

If he subdues his evil inclination, excellent; if not, he should recite Shema, as it is stated in the verse: "Upon your bed," If he subdues his evil inclination, excellent; if not, he should remind himself of the day of death, whose silence is alluded to in the continuation of the verse: "And be still, Selah."

Talmud Bavli. Sukka 52b

אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ יִצְרוֹ שֶׁל אָדָם מִתְנַּבֵּר עָלָיו בְּכָל יוֹם וּמְבַקֵשׁ לַהְמִיתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר צוֹפֶה רָשָׁע לַצַדִּיק וּמְבַקֵשׁ לַהֲמִיתוֹ וְאִלְמָלֵא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁעוֹזֵר לוֹ אֵינוֹ יָכוֹל לוֹ שֶׁנֶּאֱמַר ה׳ לֹא יַעַזְבֶנוּ בְיָדוֹ וְלֹא יַרְשִׁיעֶנוּ בְּהִשָּׁפְטוֹ

Rabbi Shimon ben Lakish said: A person's bad inclination overcomes him each day and seeks to kill him, as it stated: "The wicked watches the righteous and seeks to kill him" (Psalms 37:32); the wicked here is referring to the wickedness inside one's heart.

ּתָּנָא דְּבֵי רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אִם פָּגַע בְּךָ מְנֵוּוֹל זֶה מְשְׁכֵהוּ לְבֵית הַמִּדְרָשׁ אִם אֶבֶן הוּא נִימּוֹחַ אִם בַּרְזֶל הוּא מִתְפּוֹצֵץ אִם אֶבֶן הוּא נִימּוֹחַ דִּכְתִיב הוֹי כָּל צָמֵא לְכוּ לַמַּיִם וּכְתִיב אֲבָנִים שְׁחֲקוּ מַיִם אִם בַּרְזֶל הוּא מִתְפּוֹצֵץ דִּכְתִיב הָא כֹה דְבָרִי כָּאֵשׁ נְאֶם ה׳ וּכְפַטִּישׁ יִפּוֹצֵץ סַלַע

The school of Rabbi Yishmael taught: If this scoundrel, the evil inclination, accosted you, seeking to tempt you to sin, drag it to the study hall and study Torah. If it is like a stone, it will be dissolved by the Torah. If it is like iron, it will be shattered.